

Tieliikenteen tavarankuljetukset 2016

2016

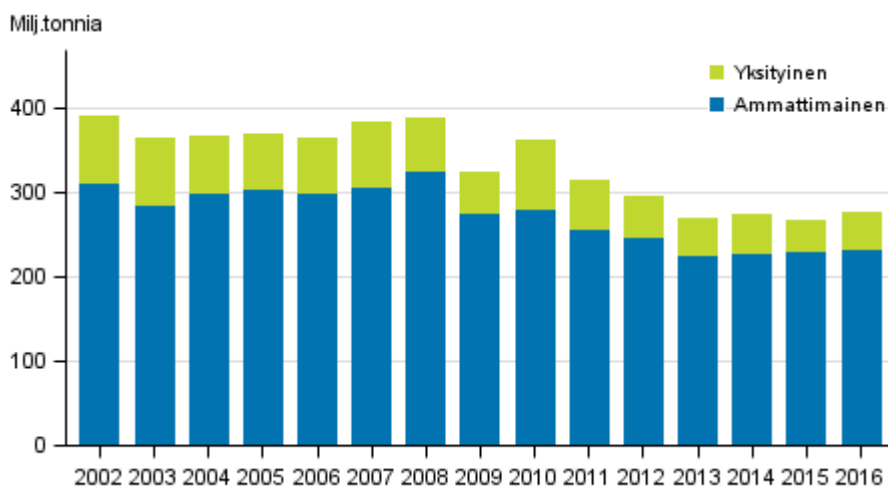
Kuorma-autoilla kuljetettiin tavaroita vuonna 2016 hieman enemmän kuin edeltävänä vuonna

Vuonna 2016 kuorma-autoilla kuljetettiin tavaroita koti- ja ulkomaan liikenteessä yhteensä 3 prosenttia enemmän kuin edeltävänä vuonna tonneilla mitattuna. Tonnikilometrit lisääntyivät 10 prosenttia. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen laatimasta Tieliikenteen tavarankuljetukset -tilastosta.

Kotimaan liikenne

Kuorma-autoilla kuljetettiin tavaroita vuonna 2016 kotimaan liikenteessä yhteensä 275 miljoonaa tonnia, mikä oli 3 prosenttia enemmän kuin edeltävänä vuonna. Kuljetusmatkoja ajettiin yhteensä 1,9 miljardia kilometriä, mikä oli 16 prosenttia enemmän kuin edeltävänä vuonna. Tonnikilometrejä kertyi yhteensä 25 miljardia, mikä oli 15 prosenttia enemmän kuin edeltävänä vuonna. Tonnikilometri kuvaa kuljetustyön määrää ja se lasketaan matkoittain tonneina ilmoitetun tavarain painon ja kilometreinä ilmoitetun kuljetusmatkan tulona.

Kuorma-autojen tavarankuljetukset kotimaan liikenteessä vuosittain

Ammattimaisen eli luvanvaraisen liikenteen osuus kaikista kuljetettujen tavaroiden tonneista oli 85 prosenttia, mikä oli prosentin enemmän kuin edeltävänä vuonna. Luvanvaraisen liikenteen osuus kaikista tonnikipometreistä oli 93 prosenttia, mikä oli saman verran kuin edeltävänä vuonna.

Kuorma-autotyypeittäin tarkasteltuna vuonna 2016 kuorma-autoilla ilman perävaunua ja puoliperävaunuyhdistelmillä kuljetettiin 17 ja 8 prosenttia vähemmän tavaraa kuin edeltävänä vuonna. Täysperävaunuyhdistelmillä kuljetettu tavaramäärä puolestaan kasvoi 17 prosentilla edellisvuodesta. Kuljetussuorite oli kuorma-autoilla ilman perävaunua ja puoliperävaunuyhdistelmillä samaa tasoa vuosina 2015 ja 2016. Kuljetussuorite kasvoi vuonna 2016 puolestaan 19 prosenttia täysperävaunuyhdistelmillä edellisvuoteen verrattuna.

Täysperävaunuyhdistelmien käyttö tavarankuljetuksessa on tasaisesti kasvanut vuosien 2011–2016 välisenä aikana tonneissa ja tonnikipometreinä mitattuna. Vertailujakson alussa 46 prosenttia tavarasta (70 % tonnikipometreistä) kuljetettiin täysperävaunuyhdistelmillä, kun taas viime vuonna vastaava osuudet olivat tonneissa 62 ja tonnikipometreissä 78 prosenttia. Kuorma-autojen ilman perävaunua suhteellinen osuus tonneissa mitattuna on samana aikavälinä laskenut 43 prosentista 26 prosenttiin ja taas tonnikipometreissä mitattuna 14 prosentista 8 prosenttiin. Puoliperävaunuyhdistelmien käyttö on pysynyt kutakuinkin samana tarkasteluajanjakson aikana.

Täysperävaunuyhdistelmissä oli yleisin vaihtoehto, jossa vetoautona varustetussa kuorma-autossa oli kolme akselia ja kuorma-auton vetokytkimeen on liitettyä varsinainen perävaunu, jossa oli viisi akselia. Näillä kuljetettiin vuonna 2016 tonneissa mitattuna 46 miljoonaa tonnia tavaraa ja niiden kuljetussuorite oli 7,7 miljardia tonnikipometriä. Puoliperävaunuyhdistelmissä oli yleisin kombinaatio kolmi-akselinen vetoauto, jonka vetopöydän päälle oli kytkettyä kolmi-akselinen puoliperävaunu. Näillä kuljetettiin vuonna 2016 tonneissa mitattuna 16 miljoonaa tonnia tavaraa ja niiden kuljetussuorite oli 2,2 miljardia tonnikipometriä.

Vuonna 2016 kokonaispainoluokaltaan yli 53 tonnia painavat kuorma-autot kuljettivat 171 miljoonaa tonnia tavaraa, mikä oli 62 prosenttia koko kuljetetusta tavaramäärästä. Osuus kasvoi yhdeksällä prosenttiyksiköllä edeltävästä vuodesta. Kokonaispainoluokaltaan yli 53 tonnia painavien kuorma-autojen vuoden 2016 kuljetussuorite oli 18,9 miljardia tonnikipometriä, mikä oli 77 prosenttia koko kuljetussuoritteesta. Osuus kasvoi neljällä prosentilla edeltävästä vuodesta.

Kun kuorma-autot ryhmitellään kokonaispainoluokassa mitattuna alle 53, 53–60, 60–68 ja yli 68 tonnia painaviin kuorma-autoihin niin kunkin ryhmän kuorma-autojen kuljetussuoritteen suhteellinen osuus oli vuonna 2015 koko kuljetussuoritteesta noin neljänneksen eli 27, 25, 24 ja 23 prosenttia. Vuonna 2016 vastaavat luvut olivat 23, 21, 24 ja 32 prosenttia eli ajoneuvoyhdistelmien kokonaispainojen kasvu on ollut merkittävä verrattuna vuoteen 2015.

Tonneilla mitaten 70 prosenttia kaikista tavaroista kuljetettiin korkeintaan 100 kilometrin pituisilla matkoilla vuonna 2016. Osuus väheni kolme prosenttia edeltävään vuoteen verrattuna. Kun matkojen pituudet ryhmitellään luokkiin: 1–100, 101–200, 201–400 ja yli 400 kilometriä pitkiin matkoihin niin kunkin ryhmän kuorma-autojen kuljetussuoritteen suhteellinen osuus oli vuonna 2016 koko kuljetussuoritteesta noin neljänneksen eli 22, 22, 26 ja 30 prosenttia.

Tavalarajeista soraa ja muita maa-aineksia kuljetettiin teillä eniten eli 90 miljoonaa tonnia, mikä oli kolmanneksen kaikista tonneista. Kuljetussuoritetta kertyi eniten tukki- ja kuitupuuhun liittyvistä kuljetuksista eli 3,5 miljardia tonnikipometriä, 14 prosenttia kaikista tonnikipometreistä. Kilometreinä mitattuna eniten ajettiin tyhjänä, 23 prosenttia kaikista kilometreistä.

Keskimääräinen kuljetusmatka vuonna 2016 oli 73 kilometriä, mikä oli 11 kilometriä enemmän kuin edeltävänä vuonna. Maa-aineskuljetusten keskimääräinen kuljetusmatka oli 19 kilometriä ja tukki- ja kuitupuukuljetusten 104 kilometriä. Tyhjien matkojen keskimääräinen kuljetusmatka oli 45 kilometriä, mikä oli samaa tasoa kuin edeltävänä vuonna.

Ulkomaan liikenne

Kuorma-autoilla kuljetettiin tavaroita vuonna 2016 ulkomaan liikenteessä yhteensä 4,4 miljoonaa tonnia, mikä oli samaa tasoa kuin edeltävänä vuonna. Kuljetussuorite oli yhteensä 2,3 miljardia tonnikilometriä, mikä oli 26 prosenttia vähemmän kuin edeltävänä vuonna.

On huomattava, että tieliikenteen tavarankuljetukset tilastossa seurataan aina tutkimukseen valitun vetoauton suorittamia kuljetuksia tutkimusjaksolla. Otokseen valitulla vetoautolla voi olla tutkimusjakson aikana useampia eri perävaunuja. Jos perävaunuja vedetään esimerkiksi satamaan, mistä ne jatkavat merikuljetuksena ilman vetoautoa, päättyy kuljetuksen seuranta tilastossa tähän.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kuorma-autoliikenteen suoritteet kotimaan liikenteessä ajoneuvon käytön mukaan vuonna 2016..	5
Liitetaulukko 2. Kuorma-autoliikenteen suoritteet kotimaan liikenteessä ajoneuvotyypin mukaan vuonna 2016.....	5
Liitetaulukko 3. Kuorma-autoliikenteen suoritteet kotimaan liikenteessä kokonaispainoluokan mukaan vuonna 2016.....	5
Liitetaulukko 4. Kuorma-autoliikenteen suoritteet kotimaan liikenteessä neljännesvuosittain vuonna 2016.....	5
Liitetaulukko 5. Tavaramäärä ja kuljetussuorite aluehallintovirastojen välillä vuonna 2016.....	7
Liitetaulukko 6. Tavaramäärä ja kuljetussuorite maakunnittain vuonna 2016.....	8
Liitetaulukko 7. Suoritteiden jakautuminen kuljetusetäisyyden mukaan vuonna 2016.....	9
Liitetaulukko 8. Suoritteiden jakautuminen kuljetusetäisyyden mukaan vuonna 2016, ilman maa-aineksia.....	9
Liitetaulukko 9. Kuorma-autoliikenteen suoritteet tavaralajeittain kotimaan liikenteessä vuonna 2016.....	10
Liitetaulukko 10. Keskimääräinen kuljetusmatka ja kuormausaste kotimaan liikenteessä tavaralajeittain vuonna 2016.....	12
Liitetaulukko 11. Kuorma-autoliikenteen suoritteet kotimaan liikenteessä NST 2007-tavararyhmittäin vuonna 2016.....	13
Liitetaulukko 12. Suoritteet kotimaan liikenteessä kuorma-auton käyttöönottovuoden mukaan vuonna 2016.....	14
Liitetaulukko 13. Suoritteet kotimaan liikenteessä ajoneuvoyhdistelmän akseleiden lukumäärän mukaan vuonna 2016.....	14
Liitetaulukko 14. Tavaramäärän jakautuminen kuormatilan täyttöasteen mukaan vuonna 2016 kotimaan liikenteessä.....	15
Liitetaulukko 15. Vaarallisten aineiden kuljetukset kotimaan liikenteessä vuonna 2016.....	15
Liitetaulukko 16. Kuorma-autokuljetukset kotimaan liikenteessä kuormatyyppin mukaan vuonna 2016.....	15
Liitetaulukko 17. Ulkomaan liikenteen tavaramäärä ja kuljetussuorite vuosina 2011–2016.....	15
Laatuseloste: Tieliikenteen tavarankuljetukset.....	16

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kuorma-autoliikenteen suoritteet kotimaan liikenteessä ajoneuvon käytön mukaan vuonna 2016

Ajoneuvon käyttö	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, milj. km	Kuljetussuorite, milj. tkm
Yksityinen	41 774	457	1 641
Ammattimainen	232 767	1 418	22 944
Yhteensä	274 541	1 876	24 586

Liitetaulukko 2. Kuorma-autoliikenteen suoritteet kotimaan liikenteessä ajoneuvotyyppin mukaan vuonna 2016

Ajoneuvotyyppi	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, milj. km	Kuljetussuorite, milj. tkm
Kuorma-auto ilman perävaunua	72 403	725	2 013
Puoliperävaunun yhdistelmä	30 705	254	3 441
Täysperävaunun yhdistelmä	171 433	896	19 131
Yhteensä	274 541	1 876	24 586

Liitetaulukko 3. Kuorma-autoliikenteen suoritteet kotimaan liikenteessä kokonaispainoluokan mukaan vuonna 2016

Kokonaispainoluokka, kg	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, milj. km	Kuljetussuorite, milj. tkm
3 501 - 6 000	1 468	254	80
6 001 - 10 000	758	42	44
10 001 - 12 000	613	29	36
12 001 - 14 000	423	15	24
14 001 - 18 000	5 558	104	255
18 001 - 22 000	149	3	14
22 001 - 26 000	18 861	194	964
26 001 - 32 000	22 468	64	450
32 001 - 36 000	18 022	50	437
36 001 - 40 000	8 774	30	320
40 001 - 44 000	8 494	75	983
44 001 - 48 000	13 679	114	1 654
48 001 - 53 000	4 043	33	425
53 001 - 60 000	38 356	304	5 192
60 001 - 63 999	20 977	60	1 268
64 000 - 67 999	38 965	210	4 615
68 000 - 75 999	47 332	202	5 009
yli 75 999	25 602	93	2 816
Yhteensä	274 541	1 876	24 586

Liitetaulukko 4. Kuorma-autoliikenteen suoritteet kotimaan liikenteessä neljännesvuosittain vuonna 2016

Neljännes	Tavaramäärä, 1000 t			Kuljetussuorite, milj. tkm		
	Yksityinen	Ammattimainen	Yhteensä	Yksityinen	Ammattimainen	Yhteensä
I	5 388	53 185	58 573	362	4 874	5 236
II	8 439	52 819	61 258	328	5 354	5 682
III	9 092	59 123	68 215	383	6 136	6 518
IV	18 855	67 641	86 495	568	6 580	7 149

Neljännes	Tavaramäärä, 1000 t			Kuljetussuorite, milj. tkm		
	Yksityinen	Ammattimainen	Yhteensä	Yksityinen	Ammattimainen	Yhteensä
Yhteensä	41 774	232 767	274 541	1 641	22 944	24 586

Liitetaulukko 5. Tavaramäärä ja kuljetussuorite aluehallintovirastojen välillä vuonna 2016

Lähtöpaikka	Määränpää	Tavaramäärä, 1000 t	Kuljetussuorite, milj. tkm
Etelä-Suomen AVI	Etelä-Suomen AVI	91 257	4 918
	Lounais-Suomen AVI	3 057	643
	Itä-Suomen AVI	1 751	538
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	3 320	871
	Pohjois-Suomen AVI	876	485
	Lapin AVI	228	157
	Yhteensä	100 490	7 612
Lounais-Suomen AVI	Etelä-Suomen AVI	3 118	679
	Lounais-Suomen AVI	28 840	1 392
	Itä-Suomen AVI	159	73
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	2 456	473
	Pohjois-Suomen AVI	217	129
	Lapin AVI	-	-
	Yhteensä	34 792	2 746
Itä-Suomen AVI	Etelä-Suomen AVI	3 685	790
	Lounais-Suomen AVI	138	64
	Itä-Suomen AVI	26 291	1 310
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	1 148	255
	Pohjois-Suomen AVI	712	106
	Lapin AVI	72	35
	Yhteensä	32 045	2 560
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	Etelä-Suomen AVI	3 333	822
	Lounais-Suomen AVI	2 536	489
	Itä-Suomen AVI	1 032	254
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	49 697	2 918
	Pohjois-Suomen AVI	1 513	277
	Lapin AVI	191	99
	Yhteensä	58 301	4 859
Pohjois-Suomen AVI	Etelä-Suomen AVI	1 143	632
	Lounais-Suomen AVI	223	119
	Itä-Suomen AVI	455	87
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	1 386	269
	Pohjois-Suomen AVI	22 098	1 185
	Lapin AVI	1 679	346
	Yhteensä	26 984	2 639
Lapin AVI	Etelä-Suomen AVI	188	133
	Lounais-Suomen AVI	-	-
	Itä-Suomen AVI	-	-
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	148	75
	Pohjois-Suomen AVI	573	124
	Lapin AVI	13 945	685
	Yhteensä	14 854	1 017

Lähtöpaikka	Määränpää	Tavaramäärä, 1000 t	Kuljetussuorite, milj. tkm
Yhteensä	Etelä-Suomen AVI	102 724	7 975
	Lounais-Suomen AVI	34 795	2 707
	Itä-Suomen AVI	29 688	2 262
	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	58 154	4 861
	Pohjois-Suomen AVI	25 989	2 306
	Lapin AVI	16 114	1 321
	Yhteensä	267 465	21 433

Liitetaulukko 6. Tavaramäärä ja kuljetussuorite maakunnittain vuonna 2016

Maakunta	Lähteneet		Saapuneet		Sisäiset	
	Tavaramäärä, 1000 t	Kuljetussuorite, milj. tkm	Tavaramäärä, 1000 t	Kuljetussuorite, milj. tkm	Tavaramäärä, 1000 t	Kuljetussuorite, milj. tkm
Uusimaa	8 641	2 182	9 128	2 151	49 121	2 043
Varsinais-Suomi	3 801	783	2 056	456	14 269	1 017
Satakunta	2 924	518	4 555	831	9 915	705
Kanta-Häme	3 909	570	2 737	404	8 821	469
Pirkanmaa	5 042	900	5 461	1 027	18 722	967
Päijät-Häme	3 160	557	2 187	354	6 007	410
Kymenlaakso	3 296	638	5 656	988	8 341	663
Etelä-Karjala	3 964	700	4 367	734	5 773	361
Etelä-Savo	3 211	492	1 685	284	5 718	269
Pohjois-Savo	3 195	690	3 340	709	10 862	646
Pohjois-Karjala	2 474	493	1 471	404	6 498	502
Keski-Suomi	2 818	658	5 399	992	14 172	744
Etelä-Pohjanmaa	4 136	770	2 202	486	8 213	419
Pohjanmaa	1 718	354	2 674	458	7 761	340
Keski-Pohjanmaa	1 186	160	1 051	216	1 387	129
Pohjois-Pohjanmaa	5 577	1 529	3 648	1 133	18 571	1 082
Kainuu	1 279	280	755	208	8 190	239
Lappi	1 232	532	3 202	984	10 607	763
Ahvenanmaa - Åland	28	12	16	1	-	-
Yhteensä	61 591	12 818	61 591	12 818	212 950	11 767

Liitetaulukko 7. Suoritteiden jakautuminen kuljetusetäisyyden mukaan vuonna 2016

Matkan pituus, km	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, milj. km	Kuljetussuorite, milj. tkm
1 - 50	152 412	310	2 740
51 - 100	39 082	292	2 647
101 - 150	25 257	217	2 970
151 - 200	15 477	184	2 455
201 - 250	9 589	144	1 953
251 - 300	7 386	173	1 740
301 - 400	9 320	185	2 737
401 - 500	6 520	141	2 423
501 - 700	8 163	191	4 008
701 - 1000	1 321	37	891
yli 1000	15	1	20
Yhteensä	274 541	1 876	24 586

Liitetaulukko 8. Suoritteiden jakautuminen kuljetusetäisyyden mukaan vuonna 2016, ilman maa-aineksia

Matkan pituus, km	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, milj. km	Kuljetussuorite, milj. tkm
1 - 50	69 441	252	1 435
51 - 100	33 187	281	2 296
101 - 150	24 735	215	2 908
151 - 200	15 289	182	2 425
201 - 250	9 525	143	1 939
251 - 300	7 267	172	1 706
301 - 400	9 245	184	2 711
401 - 500	6 494	141	2 412
501 - 700	8 163	191	4 008
701 - 1000	1 321	37	891
yli 1000	15	1	20
Yhteensä	184 681	1 801	22 751

Liitetaulukko 9. Kuorma-autoliikenteen suoritteet tavaralajeittain kotimaan liikenteessä vuonna 2016

Tavaralaji	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, 1000 km	Kuljetussuorite, milj. tkm
1. Viljat	2 878	11 300	308
2. Sokerijuurikas, perunat, juurekset, tuoreet vihannekset ja hedelmät	1 989	21 847	256
3. Elävät eläimet	464	13 785	95
4. Kukkat, taimet, siemenet, öljykasvien siemenet, kuitu- ja rehuksvit yms. puutarhatuotteet	512	22 648	69
5. Raaka maito, raaka kala, villa, raa'at turkisnahat, yms. maa- ja kalataloustuotteet	3 655	39 097	637
6. Tukki- ja kuitupuu	34 988	81 382	3 546
7. Energiapuu, polttopuu, kannot, risut, metsähake yms.	6 129	13 730	420
8. Puru, hake	7 524	22 557	843
9. Mekaanisen metsäteollisuuden tuotteet, sahattu puutavara, paneelit, levytuotteet, taloelementit puusta yms.	7 250	61 795	1 146
10. Paperimassa, selluloosa	2 228	14 580	533
11. Paperi, kartonki, painotuotteet, muut tuotteet paperista ja kartongista	6 060	56 916	1 071
12. Juomat, virvoitusjuomat, oluet, viinit, alkoholit	2 406	33 331	471
13. Liha, valmistettu kala, maito, voi ja muut helposti pilaantuvat elintarviketeollisuuden tuotteet	5 649	87 396	956
14. Jauhot, sokeri, kahvi, valmistetut hedelmät ja vihannekset, muut ei helposti pilaantuvat elintarviketeollisuuden tuotteet, ruokaöljyt	4 619	61 667	898
15. Jalostetut eläinten ruoat ja rehut	2 374	16 108	311
16. Kivi- ja ruskohiili, (raakaöljy, luonnonkaasu)	6 478	2 168	70
17. Koksi, briketit, pelletit yms. kiinteät polttoaineet	498	2 339	65
18. Polttoturve	4 720	12 282	465
19. Nestemäiset polttoaineet ja voiteluaineet, kaasumaiset ja kiinteät öljytuotteet	9 419	46 531	1 153
20. Asfaltti, öljysora, bitumi	5 200	11 179	284
21. Metallimalmit ja niiden rikasteet	2 251	6 585	226
22. Raakateräs, rautaharkot, metallilevyt, -tangot ja -putket yms. puolivalmisteet	2 897	36 176	662
23. Sora, hiekka, kivet ja muut maa-ainekset, suola, lannoitemineraalit, kuona, tuhka, kasvuturve	89 860	74 850	1 835
24. Betoni, tiilet, elementit, sementti, kalkki yms. rakennusmateriaalit	10 722	49 712	1 182
25. Lannoitteet ja typpiyhdisteet	1 057	4 892	178
26. Peruskemikaalit; hapot, lipeä, hiilikemikaalit yms.	4 640	18 891	685
27. Lääkkeet, puhdistusaineet, maalit, räjähteet ja muut kemianteollisuuden tuotteet	376	9 544	89
28. Kodin- ja konttorikoneet, elektroniikka, sähkölaitteet ja niiden osat	446	7 249	56
29. Autot, ajoneuvot, kulkuvälineet sekä niiden osat	2 162	36 787	302
30. Maa- ja metsätalouuskoneet, muut koneet ja laitteet sekä niiden osat	4 169	23 837	264
31. Metallirakenteet, metallisäiliöt, -työkalut, aseet, muut metallituotteet	2 054	32 181	303
32. Tekstiilit, tekstiilikuidut, vaatteet, jalkineet	216	8 266	31
33. Lasi, lasivalmisteet ja keramiikka	787	7 639	152
34. Muovi- ja kumiteollisuuden raaka-aineet ja tuotteet	1 154	19 555	244
35. Talousjätteet, muut jätteet, lumi	4 465	39 653	353
36. Kierrätysmateriaalit; keräyspaperi yms.	4 077	25 291	473

Tavaralaji	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, 1000 km	Kuljetussuorite, milj. tkm
37. Kontit, joiden sisältö ei ole tiedossa, muut ei-tiedossa olevat tavarat	692	4 185	78
38. Tyhjät kontit, kuormalavat, rullakot, palautuspullot ja muut pakkausmateriaalit	1 064	15 840	133
39. Muuttokuormat, rakennustelineet, korjattavaksi vietävät ajoneuvot yms.	470	6 913	51
40. Huonekalut, myymälä-, toimisto- ja keittiökalusteet	544	17 219	99
41. Postilähetykset, paketit yms.	1 844	38 497	460
42. Erityyppiset tavarat, joita kuljetetaan samanaikaisesti	21 555	296 138	3 038
43. Muut tavarat (kuin luokissa 1-42)	-	-	-
44. Tyhjä	0	432 219	0
45. Kunnossapito, huoltoajo yms. toiminnot	1 995	31 057	94
Yhteensä	274 541	1 875 818	24 586

Liitetaulukko 10. Keskimääräinen kuljetusmatka ja kuormausaste kotimaan liikenteessä tavaralajeittain vuonna 2016

Tavaralaji	Keskimääräinen kuljetusmatka, km	Kuormausaste, %
1. Viljat	96	93
2. Sokerijuurikas, perunat, juurekset, tuoreet vihannekset ja hedelmät	147	67
3. Elävät eläimet	261	64
4. Kukkat, taimet, siemenet, öljykasvien siemenet, kuitu- ja rehukasvit yms. puutarhatuotteet	91	31
5. Raaka maito, raaka kala, villa, raa'at turkisnahat, yms. maa- ja kalataloustuotteet	226	71
6. Tukki- ja kuitupuu	104	95
7. Energiapuu, polttopuu, kannot, risut, metsähake yms.	64	76
8. Puru, hake	105	90
9. Mekaanisen metsäteollisuuden tuotteet, sahattu puutavara, paneelit, levytuotteet, taloelementit puusta yms.	145	62
10. Paperimassa, selluloosa	262	94
11. Paperi, kartonki, painotuotteet, muut tuotteet paperista ja kartongista	142	66
12. Juomat, virvoitusjuomat, oluet, viinit, alkoholit	175	61
13. Liha, valmistettu kala, maito, voi ja muut helposti pilaantuvat elintarviketeollisuuden tuotteet	177	66
14. Jauhot, sokeri, kahvi, valmistetut hedelmät ja vihannekset, muut ei helposti pilaantuvat elintarviketeollisuuden tuotteet, ruokaöljyt	182	56
15. Jalostetut eläinten ruoat ja rehut	144	83
16. Kivi- ja ruskohiili, (raakaöljy, luonnonkaasu)	6	96
17. Koksi, briketit, pelletit yms. kiinteät polttoaineet	135	82
18. Polttoturve	103	90
19. Nestemäiset polttoaineet ja voiteluaineet, kaasumaiset ja kiinteät öljytuotteet	154	85
20. Asfaltti, öljysora, bitumi	53	85
21. Metallimalmit ja niiden rikasteet	93	89
22. Raakateräs, rautaharkot, metallilevyt, -tangot ja -putket yms. puolivalmisteet	184	61
23. Sora, hiekka, kivet ja muut maa-ainekset, suola, lannoitemineraalit, kuona, tuhka, kasvuturve	19	89
24. Betoni, tiilet, elementit, sementti, kalkki yms. rakennusmateriaalit	80	70
25. Lannoitteet ja typpiyhdisteet	155	89
26. Peruskemikaalit; hapot, lipeä, hiilikemikaalit yms.	148	92
27. Lääkkeet, puhdistusaineet, maalit, räjähteet ja muut kemianteollisuuden tuotteet	190	52
28. Kodin- ja konttorikoneet, elektroniikka, sähkölaitteet ja niiden osat	75	30
29. Autot, ajoneuvot, kulkuvälineet sekä niiden osat	73	39
30. Maa- ja metsätalouskoneet, muut koneet ja laitteet sekä niiden osat	56	57
31. Metallirakenteet, metallisäiliöt, -työkalut, aseet, muut metallituotteet	115	44
32. Tekstiilit, tekstiilikuidut, vaatteet, jalkineet	150	46
33. Lasi, lasivalmisteet ja keramiikka	79	34
34. Muovi- ja kumiteollisuuden raaka-aineet ja tuotteet	197	48
35. Talousjätteet, muut jätteet, lumi	88	63
36. Kierrätysmateriaalit; keräyspaperi yms.	78	60
37. Kontit, joiden sisältö ei ole tiedossa, muut ei-tiedossa olevat tavarat	103	56
38. Tyhjät kontit, kuormalavat, rullakot, palautuspullot ja muut pakkausmateriaalit	101	27
39. Muuttokuormat, rakennustelineet, korjattavaksi vietävät ajoneuvot yms.	68	41
40. Huonekalut, myymälä-, toimisto- ja keittiökalusteet	153	40
41. Postilähetykset, paketit yms.	154	52

Tavaralaji	Keskimääräinen kuljetusmatka, km	Kuormausaste, %
42. Erityyppiset tavarat, joita kuljetetaan samanaikaisesti	108	56
43. Muut tavarat (kuin luokissa 1-42)		
44. Tyhjä	45	
45. Kunnossapito, huoltoajo yms. toiminnot	73	43
Yhteensä	73	69

Liitetaulukko 11. Kuorma-autoliikenteen suoritteet kotimaan liikenteessä NST 2007-tavararyhmittäin vuonna 2016

NST2007 —tavararyhmä	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, 1000 km	Kuljetussuorite, milj. tkm
01 Maatalous, riista- ja metsätaloustuotteet, kala ja muut kalastustuotteet	58 140	226 346	6 174
02 Kivihilli, ruskohiili, raakaöljy ja luonnonkaasu	6 478	2 168	70
03 Metallimalmit ja muut kaivostoiminnasta ja louhinnasta saadut tuotteet, turve, uraani ja torium	96 831	93 717	2 526
04 Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	15 049	198 503	2 637
05 Tekstiilit ja tekstiilituotteet, nahka ja nahkatuotteet	216	8 266	31
06 Puutavara, puu- ja korkkituotteet (ei kuitenkaan huonekalut), olki- ja punontatuotteet, massa, paperi ja paperituotteet, painotuotteet ja tallenteet	15 538	133 291	2 750
07 Koksi ja öljytuotteet	9 917	48 870	1 217
08 Kemikaalit, kemialliset tuotteet ja tekokuidut, kumi- ja muovituotteet, ydinpoltoaine	7 228	52 883	1 195
09 Muut ei-metalliset mineraalituotteet	16 709	68 530	1 619
10 Perusmetallit, metallituotteet, ei kuitenkaan koneet ja laitteet	4 951	68 357	966
11 Koneet ja laitteet, muualla luokittelemattomat, toimisto- ja tietokoneet, sähkökoneet ja -laitteet, muualla luokittelemattomat, radio-, televisio- ja tietoliikennevälineet ja -laitteet, lääkintäkojeet, hienomekaaniset kojeet ja optiset instrumentit, kellot	4 615	31 086	320
12 Kulkuneuvot	2 162	36 787	302
13 Huonekalut, muut tehdasvalmisteet, muualla luokittelemattomat	544	17 219	99
14 Kierrätysraaka-aineet, yhdyskuntajätteet ja muut jätteet	8 542	64 944	825
15 Posti- ja kuriiritoiminta	1 844	38 497	460
16 Tavarakuljetuksissa käytettävät välineet ja laitteet	1 064	15 840	133
17 Koti- ja toimistomuuttojen yhteydessä siirrettävät tavarat, erillään matkustajista kuljetettavat matkatavarat, korjattavaksi siirrettävät moottoriajoneuvot, muut ei-kaupalliset tavarat, muualla luokittelemattomat	2 465	37 970	146
18 Yhdistetyt tavarat, eri tavararyhmien sekoitus, joka kuljetetaan yhteisesti	21 555	296 138	3 038
19 Määrittelemättömät tavarat: tavarat, joita ei jostain syystä voida määritellä eikä sen vuoksi luokitella ryhmiin 01-16	692	4 185	78
20 Muut tavarat, muualla luokittelemattomat		432 219	
Yhteensä	274 541	1 875 818	24 586

Liitetaulukko 12. Suoritteet kotimaan liikenteessä kuorma-auton käyttöönottovuoden mukaan vuonna 2016

Auton käyttöönottovuosi	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, milj. km	Kuljetussuorite, milj. tkm
-2002	38 386	217	1 396
2003-2004	16 632	146	1 135
2005-2006	34 529	214	2 552
2007-2008	33 938	249	2 795
2009-2010	21 615	145	2 129
2011-2012	39 800	320	4 019
2013-2014	59 025	375	6 605
2015-2016	30 615	210	3 954
Yhteensä	274 541	1 876	24 586

Liitetaulukko 13. Suoritteet kotimaan liikenteessä ajoneuvoyhdistelmän akselien lukumäärän mukaan vuonna 2016

Ajoneuvoyhdistelmä ja akselien lukumäärä	Tavaramäärä, 1000 t	Liikennesuorite, milj. km	Kuljetussuorite, milj. tkm	
Kuorma-auto ilman perävaunua	2 akselia	8 255	442	424
	3 akselia	22 827	196	833
	4 akselia	35 073	77	624
	5 akselia	6 248	11	133
	Yhteensä	72 403	725	2 013
Puoliperävaunuyhdistelmä	2+2 akselia	695	7	39
	2+3 akselia	4 566	50	611
	3+2 akselia	4 038	12	143
	3+3 akselia	16 403	150	2 161
	3+4 akselia	2 525	17	270
	3+5 akselia	862	5	81
	4+4 akselia	583	4	78
	Muu	1 032	9	59
	Yhteensä	30 705	254	3 441
Täysperävaunuyhdistelmä	2+2 akselia	200	4	31
	2+3 akselia	374	8	50
	3+2 akselia	84	4	10
	3+3 akselia	1 739	28	361
	3+4 akselia	28 633	213	4 034
	3+5 akselia	45 701	343	7 660
	3+6 akselia	1 099	9	194
	4+3 akselia	29 341	50	942
	4+4 akselia	27 372	91	2 207
	4+5 akselia	28 420	116	3 351
	5+4 akselia	4 235	5	110
	Muu	4 236	24	179
	Yhteensä	171 433	896	19 131
Yhteensä	274 541	1 876	24 586	

Liitetaulukko 14. Tavaramäärän jakautuminen kuormatilan täyttöasteen mukaan vuonna 2016 kotimaan liikenteessä

Ajoneuvon tyyppi	Kuormatilan täyttöaste (%)					Yhteensä 1000 tonnia
	Noin neljäsosa tai alle	Noin puolillaan	Lähes täynnä	Täynnä	Yhteensä	
Kuorma-auto ilman perävaunua	1,8	3,7	19,7	74,8	100,0	72 403
Puoliperävaunuyhdistelmä	0,7	5,0	25,0	69,3	100,0	30 705
Täysperävaunuyhdistelmä	0,6	2,2	18,3	78,8	100,0	171 433
Yhteensä	0,9	2,9	19,4	76,7	100,0	274 541

Liitetaulukko 15. Vaarallisten aineiden kuljetukset kotimaan liikenteessä vuonna 2016

Vaaralliset aineet	Tavaramäärä, 1000 t	Kuljetussuorite, milj. tkm	Liikennesuorite, 1000 km	Keskimääräinen kuljetusmatka, km
1. Räjähteet	81	37	1 267	246
2. Puristetut, nesteytetyt ja paineenalaisina liuotetut kaasut	506	144	9 472	347
3. Palavavat nesteet	9 495	1 150	45 594	148
4. Muut syttyvät aineet	282	16	786	68
5. Sytyttävästi vaikuttavat (hapettavat) aineet	647	124	5 652	228
6. Myrkylliset, tympäisevät ja infektoivat aineet	15	2	208	103
7. Radioaktiiviset aineet	-	-	-	-
8. Syövyttävät aineet	2 344	467	12 815	215
9. Muut vaaralliset aineet ja esineet	850	150	7 021	147
Yhteensä	14 220	2 090	82 815	170

Liitetaulukko 16. Kuorma-autokuljetukset kotimaan liikenteessä kuormatyyppin mukaan vuonna 2016

Kuormatyyppi	Tavaramäärä, 1000 t	Kuljetussuorite, milj. tkm
Nestemäinen bulkki (Nesteet säiliöautossa, ei kuljetusyksikössä)	19 364	2 538
Jauhemainen, rakeinen ja kokkareinen bulkki (Massatavara)	127 578	5 359
Suuret kontit (Yli 6 metriä tai 20 jalkaa)	6 376	783
Muut kontit	5 896	766
Lavoitettu tavara	32 577	6 161
Sidotut tavarat	30 345	3 792
Omalla voimalla liikkuvat yksiköt	5 722	454
Muut liikkuvat yksiköt	2 419	457
Muut kuormatypit	44 263	4 276
Yhteensä	274 541	24 586

Liitetaulukko 17. Ulkomaan liikenteen tavaramäärä ja kuljetussuorite vuosina 2011–2016

Vuosi	Tavaramäärä, 1000 t	Kuljetussuorite, milj. tkm
2011	5 232	3 146
2012	5 760	3 531
2013	5 163	3 460
2014	6 220	3 104
2015	4 417	3 053
2016	4 399	2 266

Laatuseloste: Tieliikenteen tavarankuljetukset

Tilastotietojen relevanssi

Tieliikenteen tavarankuljetukset on Tilastokeskuksen säännöllisesti tuottama tilasto, joka kuvaa Suomessa rekisteröityjen kuorma-autojen kansallista ja kansainvälistä kuljetustoimintaa. Tilaston tietoja käytetään apuna liikennepoliittisissa päätöksissä sekä tutkimuksissa Suomessa ja Euroopan unionin tasolla.

Tilastoissa ilmoitettu tavaramäärä tarkoittaa kuorma-autoihin lastatun tavarain painoa tonneina. Tonnikilometri kuvaa kuljetustyön määrää ja se lasketaan tavaramäärän ja kuljetusmatkan tulona. Liikennesuorite kertoo ajatut kilometrit.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otostutkimuksilla Suomessa rekisterissä olevien kuorma-autojen haltijoilta.

Tilasto tuotetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) n:o 70/2012 velvoittamana ja asetuksen edellyttämät tilastotiedot toimitetaan Eurostatin käyttöön. Tilaston tekoa ohjaa tilastolaki.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston perusjoukon muodostavat Suomessa rekisteröidyt kokonaispainoltaan yli 3,5 tonnin kuorma-autot. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät armeijan ajoneuvot ja sellaiset kuorma-autot, joita ei ole ensisijaisesti tarkoitettu tavarankuljetukseen (esim. museoautot ja erikoisajoneuvot). Ahvenanmaalle rekisteröidyt kuorma-autot eivät ole mukana tilastoinnissa. Tilastoyksikkönä on kuorma-auto. On huomattava, että tieliikenteen tavarankuljetukset tilastossa seurataan aina tutkimukseen valitun vetoauton suorittamia kuljetuksia tutkimusjaksolla. Otokseen valitulla vetoautolla voi olla tutkimusjakson aikana useampia eri perävaunuja. Jos perävaunuja vedetään esimerkiksi satamaan, mistä ne jatkavat merikuljetuksena ilman vetoautoa, päättyy kuljetuksen seuranta tilastossa tähän.

Tilasto perustuu otostutkimukseen. Otos poimitaan Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) ajoneuvorekisteristä. Otos on jaettu kahdeksaan ositteeseen kuorma-auton käytön (yksityinen/luvanvarainen), kuorma-autotyypin ja kokonaispainoluokan mukaan.

Tilaston tiedot kerätään kuorma-autojen haltijoilta sähköisillä kyselylomakkeilla. Lomakkeella kysytään tietoja kuorma-autosta sekä yksityiskohtaisia tietoja kaikista kolmen tai neljän tutkimuspäivän aikana ajetuista matkoista. Tutkimus tehdään neljännesvuosittain ja otoskoko on yhteensä 10 000 kuorma-autoa vuodessa. Neljännesvuosiot (2500) on allukoitu ositteiden kesken käyttäen Neymanin kiintiöintiä. Tiedot kerätään joka neljänneksellä varsinaisen kyselyn ja kahden uusintakyselyn avulla.

Julkaisussa otoskyselyn tulokset on korotettu tilastollisin menetelmin koskemaan koko otoskehikkoa ja ajallisesti koko neljännestä/vuotta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston tiedot perustuvat otostutkimuksen vastauksina saatuihin kuorma-autojen matkatietoihin tutkimusjaksolta. Otos on painotettu ammattimaisiin varsinaisiin perävaunuyhdistelmiin, koska näiden kuorma-autojen merkitys on suurin kuljetussuoritteiden estimoimisessa.

Kyselyn kokonaisvastausprosentti oli 63 prosenttia vuonna 2016. Tulosten estimoinnissa käytettyjen vastausten osalta vastausprosentti oli 54 prosenttia vuonna 2016.

Vastauksina saadut tiedot tarkistetaan ennen tallennusta tietokantaan. Aineistoon tehdään ennen tulosten tuottamista loogisuustarkastukset, joiden perusteella virheelliset tapaukset korjataan.

Julkaisutaulukoiden pienempien luokkien tiedot, kuten esimerkiksi vaaralliset aineet, ovat ainoastaan suuntaa antavia.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Kotimaan tieliikenteen tavarankuljetustilasto tuotetaan neljännesvuosittain ja tulokset julkaistaan noin 12 viikkoa tutkimusjakson päättymisen jälkeen Tilastokeskuksen kotisivuilla. Vuositiedoista julkaistaan lehdistötiedote toukokuun ensimmäisenä keskiviikkona. Ulkomaan tieliikenteen suoritteet julkaistaan ainoastaan edellä mainittujen vuositietojen yhteydessä.

Tilastossa esitettävät tiedot ovat lopullisia.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Uusimmat neljännesvuosittaiset tiedot ovat nähtävissä tiedotteen julkistamispäivänä Tilastokeskuksen kotisivuilla. Tilaston tietoja on myös nähtävissä Tilastokeskuksen Statfin-tilauspalvelussa.

Vuositiedot julkaistaan Tieliikenteen tavarankuljetukset -tilaston julkaisussa toukokuun alussa Tilastokeskuksen kotisivuilla.

Tilastoaineistosta voidaan toimeksiannosta tehdä erillisselvityksiä.

Tilastoinnissa käytetty alue-, tavaralaji-, ADR- ja kuormatyypiluokitus on nähtävissä Tilastokeskuksen luokituspalvelussa. Muita tilaston tuotannossa käytettäviä metatietoja on saatavissa Tilastokeskuksen Liikenne ja matkailu -vastualueelta.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastokeskus on tuottanut Kotimaan tieliikenteen tavarankuljetustilastoa vuodesta 1995 lähtien. Tieliikenteen tavarankuljetukset -tilaston menetelmä on muuttunut vuoden 2011 alusta sekä koti- että ulkomaan liikenteen osalta. Vuosien 2001–2010 kotimaan liikenteen tiedot on laskettu uudelleen uutta menetelmää käyttäen ja ne löytyvät osoitteesta http://pxweb2.stat.fi/Database/StatFin/Lii/kttav/kttav_fi.asp. Tiedot eivät ole vertailukelpoisia edellisellä menetelmällä laskettuihin, aikaisemmin julkistettuihin tietoihin.

Tilaston tiedot ovat vertailukelpoisia muiden EU-maiden vastaaviin tilastoihin.

Tilastokeskuksen tavarankuljetustilasto ei ole vertailukelpoinen Tiehallinnon (nykyisin Liikennevirasto) vuosina 1980-1994 tuottaman tavarankuljetustilaston kanssa.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tieliikenteen tavarankuljetukset on ainoa säännöllisesti tehtävä selvitys kotimaan tieliikenteen tavarankuljetuksista. Liikennevirasto mittaa tieverkolla raskaan liikenteen liikennesuoritetta säännöllisesti, mutta Liikenneviraston tilastoinnissa ovat mukana linja-autot, ulkomaiset kuorma-autot sekä tavarankuljetukseen soveltumattomat kuorma-autot, jotka jäävät Tilastokeskuksen käyttämän otoskehikon ulkopuolelle. Tästä syystä Liikenneviraston ilmoittama raskaan liikenteen liikennesuorite on suurempi kuin Tilastokeskuksen ilmoittama.

Lisätietoja

Klaus Bossart 029 551 2602
Vastaava tilastojohtaja:
Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Tieliikenteen tavarankuljetukset 2016, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798–2995 (pdf)